RAPORTUL
FORUMULUI TINERILOR SEROPOZITIVI 2007

BUCURESTI
16-18 IULIE 2007

DRAFT 31 august 2007

Motto:

„Discriminarea frânge aripi, nu te lasă să evoluezi ca om, să te dezvolți normal, şi Da , discriminarea este o problemă şi nu numai a noastră, ci a întregii societăți. Se întâmplă din necunoaştere, dar şi din răutate uneori. Împreuna am putea să facem ca oamenii să înțeleagă gravitatea faptului, să înțeleagă că discriminarea unei persoane, indiferent de motiv, e un lucru grav si provoacă multă suferință."

In perioada 16-18 Iulie 2007 reprezentantii retelelor de tineri seropozitivi din Romania alaturi de invitati din strainatate s-au reunit la Sala de Conferinte a Casei ONU cu ocazia Forumului Tinerilor Seropozitivi – Youth Consultation 2007. Acest eveniment a fost organizat de catre UNOPA cu sprijin tehnic şi financiar din partea Reprezentatiei UNICEF în Romania, acesta fiind a doua editie a acestui eveniment, dupa Forumul tinerilor din 2006.

Evenimentul a constituit o ocazie de evaluare a rezultatelor activitatii retelelor tinerilor seropozitivi în perioada 2006-2007 si de intarire a colaborarii diferitelor retele, astfel incat vocea tinerilor seropozitivi sa se faca auzita atat la nivel national, cat si international.

Scopul Forumului Tinerilor Seropozitivi 2007 a fost de a creste capacitatea retelelor nationale si regionale de tineri seropozitivi, prin implicarea directa a acestora in promovarea integrarii socio-profesionale a persoanelor care traiesc cu HIV/SIDA, de a participa in mod adecvat la raspunsul national si regional HIV/SIDA.

Forumul tinerilor seropozitivi 2007 si-a propus:

- ✓ Cresterea nivelului de informare a tinerilor seropozitivi despre legislatia națională si internationala care reglementeaza accesul persoanelor seropozitive pe piata muncii;
- ✓ Incurajarea dialogului si a schimbului de experienta si de bune practici in randul tinerilor seropozitivi privind accesul pe piata muncii;
- ✓ Cresterea capacitatii retelelor tinerilor seropozitivi din Romania de a derula activitati de tip advocacy la nivel national si regional pentru integrarea socio-profesionala a persoanelor seropozitive;
- ✓ Identificarea nevoilor tinerilor seropozitivi la locul de munca si constientizarea factorilor de decizie asupra acestor nevoi.

Rezultatele aşteptate ale Forumului au fost:

- ✓ Cunoasterea prevederilor legislative nationale si internationale privind accesarea unui loc de munca;
- ✓ Identificarea nevoilor persoanelor seropozitive la locul de munca;
- ✓ Cunoasterea cazurilor de restrictionare a persoanelor seropozitive la un loc de munca;
- ✓ O mai buna intelegere a rolului pe care retelele de tinerii seropozitivi il au în derularea de activitati/campanii de tip advocacy pentru integrarea socio-profesionala a persoanelor seropozitive;
- ✓ Identificarea de modele de buna practica privind accesul pe piata muncii;
- ✓ Cunoasterea oportunitatilor si amenintarilor privind accesul pe piata muncii;

- ✓ Schimb de experienta intre retelele tinerilor seropozitivi si consolidarea unor parteneriate;
- ✓ Identificarea cazurilor de discriminare a persoanelor seropozitive la locul de munca si cunoasterea masurilor de sanctionare;

La Forum au participat un numar de 35 tineri seropozitivi, reprezentanti ai:

- ✓ Retelei de tineri activisti „Luptatorii";
- ✓ Retelei de tineri care activează în cadrul Fundatiei Alaturi de Voi – ADV;
- ✓ Retelei de tineri care activează în cadrul Asociatiei Romane Anti-SIDA – ARAS;
- ✓ Retelei de tineri care activează în cadrul Fundatiei Romanian Angel Appeal – RAA;

Lor li s-au alaturat invitati din strainatate care reprezentau:

- ✓ Young Positives - *International Network of Young People Living with HIV/AIDS;*
- ✓ *Y-PEER Network – Youth Peer Education Network;*
- ✓ *PLA – Positive Living Association;*

Asteptarile initiale ale participantilor la Forum au fost:

- ✓ Sa gaseasca solutii pentru a facilita integrarea socio-profesionala a persoanelor seropozitive;
- ✓ Sa se discute despre discriminarea la locul de munca;
- ✓ Sa invete de la ceilalti si sa impartaseasca experiente;
- ✓ Sa dezbata problema integrarii socio-profesionale a persoanelor seropozitive;

In cadrul Forumului au fost abordate mai multe subiecte de discuție, cum ar fi:

1. Cadrul legislativ national si international privind integrarea socio-profesionala a tinerilor seropozitivi;
2. Care este situatia integrarii socio-profesionale a tinerilor seropozitivi in Romania si in tarile din care participantii forumului fac parte;
3. Care sunt oportunitatile si amenintarile legate de accesarea unui loc de munca de catre tinerii seropozitivi;
4. Care sunt nevoile tinerilor seropozitivi privind integrarea socio-profesionala;
5. Care sunt problemele intalnite de tinerii seropozitivi in accesarea unui loc de munca;
6. Ce modele de buna practica exista legate de integrarea socio-profesionala a tinerilor seropozitivi;
7. Care sunt cazurile de discriminare a persoanelor seropozitive la locul de munca;
8. Care este rolul retelelor nationale si regionale in integrarea socio-profesioanla a tinerilor seropozitivi;

SESIUNEA 1. DESCHIDEREA LUCRARILOR FORUMULUI

Scopul acestei sesiuni a fost acela de a ura bun venit participanților, de a le furniza acestora informații cu privire la eveniment (scop, obiective, rezultate aşteptate) şi de a oferi oportunitatea participanților de a se cunoaşte.

Sesiunea a debutat cu cuvânt de bun venit din partea reprezentanților UNICEF şi UNOPA. Aceştia şi-au exprimat sprijinul pentru rețelele de tineri seropozitivi şi pentru activitățile derulate de acestea. Mai mult, ei au încurajat adolescenții care trăiesc cu HIV să se implice în dezvoltarea şi schimbarea politicilor din domeniul HIV/SIDA astfel încât acestea să răspundă cât mai adecvat nevoilor lor, în implementarea programelor de prevenire HIV şi, mai ales, în prevenirea şi combaterea stigmei şi discriminării împotriva tinerilor seropozitivi.

Pentru a oferi participanților posibilitatea de a se cunoaşte, moderatorul sesiunii a folosit un joc de tip „ice-break", tinerii fiind rugați să relateze cateva calitati definitorii privind personalitatea lor. În acelaşi timp, jocul a trezit interesul participanților pentru sesiunile urmatoare.

Sesiunea a continuat cu prezentarea fiecarei retele de tineri: misiunea rețelei/organizației, activitățile derulate până în prezent şi rezultatele obținute.

Deschiderea prezentarilor a fost facuta de catre Reteaua de tineri activisti „Luptatorii" (RTAL). Unul dintre membrii retelei a prezentat activitatile in care reteaua a fost implicata si anume: advocacy pentru apararea si promovarea drepturilor persoanelor seropozitive, actiuni concrete de lupta impotriva discriminarii si stigmatizarii pe criteriul HIV/SIDA, de lupta impotriva excluderii si marginalizarii sociale, de schimbare a mentalitatilor cu privire la HIV/SIDA, activitati cu caracter educativ si recreativ, activitati de prevenire a transmiterii infectiei cu virusul HIV. Prezentarea s-a incheiat cu enumerarea celor 4 directii de actiune a Retelei de tineri activisti „Luptatorii", care au fost stabilite in cadrul intalnirii de lucru pentru elaborarea Planificarii strategice a retelei:

- ✓ Dezvoltarea de fonduri pentru sustenabilitatea Retelei.
- ✓ Organizarea si dezvoltarea Retelei.
- ✓ Dezvoltarea de programe pentru informarea promovarea si apararea drepturilor persoanelor care traiesc cu HIV/SIDA.
- ✓ Implicarea Retelei in activitati de tip advocacy.

Sesiunea a continuat cu prezentarea Retelei de tineri care activează în cadrul Fundatiei Alaturi de Voi – ADV. Acestia au prezentat reteaua de tineri, care este constituită din tinerii care activează în cadrul Cluburilor de Tineri din Iaşi, Constanța şi Tg. Mureş. Scopul acestei retele de cluburi este implicarea adolescenților atat seropozitivi, cat si seronegativi in activitati cu caracter educativ, recreativ, social, care sa contribuie direct la dezvoltarea abilitatilor de viata independenta si vocationala. De asemenea, aducând laolaltă adolescenți seropozitivi şi seronegativi din comunitate, reteaua de tineri din cadrul ADV răspunde nevoii tinerilor seropozitivi HIV de a fi integrați în comunitate.

Reprezentantii Retelei de tineri care activeaza în cadrul Asociatiei Romane Anti-SIDA – ARAS, au prezentat programul educational pentru dezvoltarea personala a adolescentilor. Obiectivele programului au constat in dezvoltarea personalitatii, identificarea intereselor si aspiratiilor individuale, ameliorarea abilitatilor sociale şi aptitudinilor speciale (artistice, manuale etc.), sporirea încrederii în sine, precum si obtinerea autonomiei personale (continuarea studiilor, loc de munca).

Young Positives, reprezentata de Raoul Fransen este o Retea Internationala a tinerilor care traiesc cu HIV/SIDA. Obiectivele acestei retelele sunt acordarea de suport pentru tinerii care traiesc cu HIV/SIDA, reprezentarea tinerilor a drepturilor si nevoilor lor precum si oferirea de asistenta tehnica la nivel local prin punerea in legatura a tinerilor seropozitivi la nivel global, activitati de lobby si advocacy pentru schimbara imaginii persoanelor seropozitive - prin combaterea stigmei si discriminarii, si de asemenea pentru constientizarea si determinarea tinerilor seropozitivi de a se implica activ in problemtica HIV/SIDA. Young Positives deruleaza activitati la nivel local (grupuri de suport), national (ateliere de lucru pe advocacy pentru cadre medicale, reprezentatii guvernului) si la nivel international (conferinte, proiecte cu parteneri straini etc).

Youth Peer-Education (Y-PEER) – Reteaua de tineri pentru educatie intre egali, este o retea internațională, constituita de tineri pentru tineri. Scopul retelei este promovarea participarii tinerilor la activitatile de educatie sexuala si reproducere sanatoasa, urmarind de asemenea si construirea de parteneriate intre tineri si adulti in advocacy pentru:

- ✓ Dezvoltarea unei strategii nationale pentru tineri
- ✓ Diseminarea informatiilor si cunostintelor pentru sexualitatea adolescentina si reproducerea sanatoasa.
- ✓ Impartirea lectiilor invatate la granite si experientelor interculturale.
- ✓ Standarde si practici de imbunatatire a resurselor de training pentru educatia intre egali.
- ✓ Intarirea cunostintelor bazate pe educatie intre egali si a formatorilor de formatori

Positive Living Association (PLA) este o asociatie din Turcia, constituita din persoane seropozitive, familii, prieteni, doctori, personal academic si activisti.
Printre obiectivele asociatiei se numara :

- ✓ Acces mai bun la tratament, la serviciile de sprijin si suport pentru persoanelor care traiesc cu HIV/SIDA;
- ✓ Imbunatatirea calitatii persoanelor care traiesc cu HIV/SIDA;
- ✓ Apararea si promovarea drepturilor persoanelor care traiesc cu HIV/SIDA;
- ✓ Încurajarea practicarii sexului protejat;

Din prezentarile retelelor de tineri s-a putut remarca cu usurinta misiunea acestora si anume lupta impotriva HIV/SIDA si integrarea sociala a persoanelor seropozitive.

SESIUNEA 2. CADRUL LEGISLATIV PRIVIND INTEGRAREA SOCIO-PROFESIONALĂ A TINERILOR INFECTAȚI/AFECTATI DE HIV/SIDA

Obiectivul sesiunii a constat in informarea persoanelor seropozitive despre legislatia nationala si internationala care reglementeaza accesul persoanelor seropozitive pe piata muncii.

Sesiunea a debutat cu prezentarea Codului de practica al Organizatiei Internationale de Munca privind HIV/SIDA si lumea muncii, realizata de catre d-na Cristina Mihes reprezentant International Labour Office (ILO) Romania. Codul de practica al Organizatiei Internationale de Munca privind HIV/SIDA reprezinta un document care a raspuns unei probleme importante avand in vedere ca epidemia HIV/SIDA reprezinta o amenintare deosebitã pentru lumea muncii, deoarece ea afecteaza segmentul cel mai productiv al fortei de munca, reducand castigurile si marind mult cheltuielile întreprinderilor din toate sectoarele de activitate din cauza scaderii productivitatii, a cresterii costului fortei de munca si a pierderii de competente si experienta. O alta problema pe care o creeaza HIV/SIDA este afectarea dreptului fundamental la munca datorita discriminării si stigmatizarii la care persoanele seropozitive sunt supuse de catre angajatori sau ceilalti lucratori. Astfel codul de practica privind HIV/SIDA a fost creat pentru a deveni un instrument care sa contribuie la prevenirea raspandirii HIV/SIDA, la reducerea impactului epidemiei asupra lucratorilor si familiilor acestora precum si la asigurarea protectiei sociale astfel incat persoanele care traiesc cu HIV/SIDA sa faca fata maladiei. Codul enunta mai multe principii fundamentale, cum ar fi recunoasterea HIV/SIDA ca problema care priveste locul de munca, nediscriminarea la angajare si la locul de munca, egalitatea între barbati si femei, necesitatea testarii HIV si a confidentialitatii, dialogul social, prevenirea, precum si ingrijirea si sprijinul, ca baza pentru combaterea epidemiei la locul de munca. Acest cod serveşte ca şi ghid practic pentru guverne, contribuind la orientarea politicilor cu privire la muncă spre protecția drepturilor persoanelor care trăiesc cu HIV.

Sesiunea s-a incheiat cu prezentarea legislatiei romanesti privind integrarea socio-profesionala a tinerilor seropozitivi, care a fost realizata de catre juristul Iustina Ionescu, de la Centru de Resurse Juridice. In cadrul prezentarii au fost evidentiate o serie de legi (319/2006, 584/2002) si ordonante de guvern (OG 355/2007, OG 137/2000) care reglementeaza integrarea socio-profesionala a persoanelor seropozitive. Au fost prezentate categoriile de profesii care pe langa examenele medicale de rutina solicita in mod obligatoriu si testarea HIV. De asemenea s-a facut precizarea ca medicul de medicina muncii este responsabil de completarea certificatului medical. S-au prezentat situatiile in care sunt prevazute examene medicale si anume: la angajare, pentru adaptare, periodic si la reluarea activitatii.

Prezentarile au fost punctul de plecare pentru discutiile pe care tinerii le-au avut cu specialistii. In urma discutiilor interactive dintre participanti care au avut loc dupa finalizarea prezentarilor, au reiesit urmatoarele:

- ✓ Legislatia din Romania cu privire la integrarea profesionala a tinerilor seropozitivi nu specifica clar ce categorii de profesii necesita efectuarea testului HIV la angajare;
- ✓ Din legislatie reiese ca infectia cu HIV/SIDA este o boala contagioasa motiv pentru care se specifica ca testul HIV trebuie facut de catre personalul din educatie;
- ✓ Legislația din România este defectuoasă, neconcordantă, lăsând loc de interpretări care pot duce la stigmatizarea şi discriminarea tinerilor care trăiesc cu HIV;

De asemenea, participantii forumului au propus si cateva recomandări cum ar fi :

- ✓ Revizuirea si clarificarea legislatiei din Romania cu privire la efectuarea testului HIV la angajare;
- ✓ Revizuirea comisiilor nationale in domeniul HIV/SIDA, prin participarea activa a persoanelor seropozitive;
- ✓ Implicarea comisiilor de medicina muncii prin activitati de tip advocacy/lobby;
- ✓ Supunerea Legii 319/2006 si a HG 355/2007 privind „sanatatea si securitatea in munca" catre analiza in cadrul CNCD conform OG 137/2000;
- ✓ Medicii de medicina muncii sa cunoasca si sa inteleaga foarte bine situatiile care necesita testul HIV;
- ✓ Solicitarea testului HIV la angajarea pe un post, sa respecte drepturilor universale ale omului;
- ✓ Combaterea discriminarii privind solicitarea testului HIV la o serie de persoane care provin din alte medii sau comunitati.

SESIUNEA 3. INTEGRAREA SOCIO-PROFESIONALA A TINERILOR SEROPOZITIVI.

Sesiunea a avut drept obiectiv cunoasterea situatiei integrarii socio-profesionale a YPLWHA atat in Romania cat si in tarile de provenienta a invitatilor (Olanda, Turcia, Croatia si Tunisia). De asemenea sesiunea si-a dorit sa incurajeze schimbul de bune practici in randul tinerilor seropozitivi privind accesul pe piata muncii.
Prezentarea situatiei integrarii socio-profesionale a tinerilor seropozitivi in Romania a fost realizata de catre unul dintre tinerii membrii ai retelei „Luptatorii". Prezentarea situatiei integrarii socio-profesionale a tinerilor care traiesc cu HIV/SIDA a fost continuata de catre reprezentatii fiecarei retele de tineri din regiunile din care provin:

- ✓ Young Positive – Olanda;
- ✓ Y-PEER Network – Tunisia si Croatia;
- ✓ Positive Living Association – Turcia;

Atat Romania cat si tarile din care provin participantii invitati se confrunta cu problema integrarii socio-profesionale a tinerilor care traiesc cu HIV/SIDA. Chiar daca in Olanda, HIV/SIDA nu mai reprezinta o problema, chiar daca exista o lege nediscriminatorie foarte puternica tot se mai intalnesc cazuri de incalcare a dreptului fundamental la munca a persoanelor seropozitive. In Romania, Turcia, Olanda, Croatia si Tunisia exista politici care avantajeaza companiile si firmele care angajeaza persoane seropozitive. Cu toate acestea, existenta acestor norme legale nu au condus, din pacate la reducerea actelor de discriminare la care sunt supuse persoanele seropozitive de catre angajati si angajatori.

In finalul sesiunii participantii si-au expus punctele de vedere cu privire la accesul la un loc de munca pentru o persoana seropozitiva, ridicandu-se urmatoarea problema: „sunt persoanele care traiesc cu HIV/SIDA persoane cu nevoi speciale sau nu?", „au nevoie de anumite facillitati pentru a putea munci sau nu ?".

In urma discutiilor s-a ajuns la concluzia ca tinerii seropozitivi au acces limitat pe piata muncii unul dintre motive fiind nivelul slab de pregatire educationala al acestora. Abandonul scolar sau absolvirea unor scoli speciale este una dintre cauzele responsabile pentru slaba pregatire educationala a tinerilor care traiesc cu HIV/SIDA. De aceea sunt necesare programe de reducere a handicapului educational la tinerii care traiesc cu HIV/SIDA.
Un alt motiv ar fi acela că tinerii seropozitivi nu au cunoştinţele şi abilităţile necesare pentru a participa la concursurile de selecţie pentru un anumit post (ex. scrierea unui CV,

întocmirea unei scrisori de intenție etc.). în acest context, sprijinul pe care îl pot oferi organizațiile neguvernametale şi al rețelele de tineri seropozitivi este foarte important.

Desi fiecare tara are specificul ei referitor la problema HIV/SIDA, din prezentarile reprezentatilor retelelor au reiesit cateva concluzii generale privind integrarea socio-profesionala a tinerilor care traiesc cu HIV/SIDA, si anume:

- ✓ Chiar daca exista politici care faciliteaza angajarea tinerilor seropozitivi prin acordarea unor beneficii angajatorilor, acestea nu se aplica conform normelor legislative;
- ✓ Discriminarea persoanelor seropozitive este prezenta pe piata muncii;
- ✓ Neclaritatea pozitiei (statusului social) pe care o adopta o persoana seropozitiva conflict între renunțarea la avantajele oferite de gradul de handicap (ex. dreptul la însoțitor) şi dorința tinerilor seropozitivi de a fi considerați persoane „normale", care pot munci etc.

Sesiunile 4 şi 5 au fost derulate în paralel. De aceea, participantii au fost împartiti în doua grupuri mai mici, unul dintre ele discutand despre oportunitatile şi amenintarile legate de accesarea unui loc de munca, iar celalat despre nevoile tinerilor seropozitivi privind integrarea socio-profesionala a tinerilor seropozitivi. Dupa discutiile din cadrul celor 2 grupuri de lucru, tinerii s-au reunit in plen si au împartasit cu restul colegilor principalele puncte de discutie, concluziile si recomandarile.

SESIUNEA 4. OPORTUNITATILE SI AMENINTARILE LEGATE DE ACCESAREA UNUI LOC DE MUNCA DE CATRE TINERII INFECTATI CU HIV/SIDA.

Obiectivele acestei sesiuni au constat in identificarea pe de o parte a oportunitatilor şi amenințarilor pe care le întâmpină tinerii seropozitivi atunci când acceseaza un loc de munca si, pe de alta parte, a soluțiilor şi a metodelor care să fructifice oportunitățile şi să ajute la depăşirea amenințărilor.

In cadrul grupului de lucru, a carui tema a fost identificarea oportunitatilor şi amenintarilor legate de accesarea unui loc de munca, tinerii au evidentiat urmatoarele oportunitati in accesarea unui loc de munca:

- ✓ Piata care nu este saturata, existand locuri de munca;
- ✓ Cursurile de calificare in diverse domenii, ateliere de lucru si scolile de arte si meserii;
- ✓ Organizarea targurilor de locuri de munca;
- ✓ Existenta unei legislatii, care stimuleaza angajarea persoanelor cu handicap;
- ✓ Posibilitatea inceperii propriei afaceri;
- ✓ Motivarea personala a tinerilor seropozitivi;
- ✓ Existenta ONG-urilor –pot sprijini in mod direct/indirect integrarea socio-profesionala a tinerilor seropozitivi;

Tinerii au considerat ca daca o persoana este competenta in domeniul in care doreste sa se angajeze si este calificata/pregatita (diplome, certificate etc) atunci persoana respectiva are toate sansele sa fie acceptata in postul respectiv. De aceea ei considera ca abilitatile, talentele si pregatirea educationala constituie reale avantaje/oportunitati in accesarea unui loc pe piata muncii. De asemenea un alt avantaj ar fi dorinta persoanei respective de a ocupa acel post si cat de bine isi exprima/motiveaza dorinta de a fi angajata. Organizatiile non-guvernamentale prin programele lor de voluntariat pot atrage tineri dornici sa activeze care in timp pot să învețe, să îşi dezvolte abilitățile necesare, să câştige experiență şi sa se afirme, conducand in acest mod la cresterea sanselor de angajare

Pentru fructificarea acestor oportunitati tinerii considera ca ar trebui:

- ✓ Sa se realizeze campanii de constientizare a angajatorilor cu privire la oportunitatile de angajare pentru persoanele seropozitive;
- ✓ Tinerii seropozitivi sa absolve minim 8 clase – nivelul minim de educatie;

- ✓ Sa isi imbunatatesasca abilitatile de prezentare la interviuri;
- ✓ Sa invete din experienta de viata, asa numita „Scoala vietii";

Amenintarile sintetizate de participantii grupului sunt:

- ✓ Conditiile impuse – experienta, studiile, calificarile, pe care o mare parte dintre tinerii seropozitivi nu le indeplinesc;
- ✓ Diagnosticul care limiteaza domeniile de activitate;
- ✓ Starea de sanatate, care uneori necesita conditii speciale de lucru;
- ✓ Inflexibilitatea angajatorilor, care resping ideea angajarii persoanelor seropozitive;
- ✓ Testarea HIV impusa de o serie de companii sau firme nationale sau multinationale;
- ✓ Sinceritatea persoanelor care traiesc cu HIV/SIDA, care conduce la vulnerabilitate, in unele situatii dezvaluirea diagnosticului angajatorilor si/sau colegilor nu este solutia cea mai buna;
- ✓ Încălcarea confidentialitatii;
- ✓ Inscrierea la diverse cursuri educationale necesita adeverinte medicale, pe care apare scris diagnosticul de infectie HIV sau SIDA ceea ce poate conduce la respingerea tinerilor seropozitivi ;
- ✓ Neconcordanta intre educatia primita si locurile de munca pe care le pot ocupa tinerii seropozitivi;

Tinerii cunosc faptul ca o parte dintre ei au abandonat scoala si se afla in imposibilitatea de a se angaja datorita lipsei de pregatire educationala sau calificarilor. Abandonul scolar fiind cauzat, in cele mai multe cazuri de starea de sanatate a tinerilor.Un alt dezavantaj pe care l-au evidentiat tinerii a fost diagnosticul de infectie cu HIV care le limiteaza posibilitatile de angajare in anumite sectoare de activitate (medical, farmaceutic, alimentar, educational, coafura-frizerie-cosmetica). Acest fapt este foarte important deoarece influenteaza in mod direct optiunile tinerilor seropozitivi privind paleta larga de domenii de activitate care in cazul lor se restrange. De asemenea in cazul tinerilor seropozitivi o alta problema legata de accesul pe piata muncii o constituie statutul lor medical. Legislatia prevede la angajare o serie de examene medicale, iar pentru anumite profesii si testarea HIV, ceea ce duce la micsorarea sanselor persoanelor seropozitive de a fi acceptate de catre angajatori.

Concluziile tinerilor din cadrul primului grup de lucru au fost ca este nevoie de :

- ✓ O informare adecvata a angajatorilor cu privire la HIV/SIDA;
- ✓ O mai mare deschidere din partea societatii pentru acceptarea problemei HIV/SIDA;
- ✓ Sprijin pentru tinerii care traiesc cu HIV/SIDA in gasirea unor locuri de munca adaptate nevoilor specifice lor;
- ✓ Instruire inainte de a accesa primul loc de munca, in felul acesta ei vor putea dobandi şi imbunatati abilitatile necesare pentru accesarea unui loc pe piata muncii.
- ✓ Implicarea organizatiilor non-gurvernamentale pentru facilitarea integrarii socio-profesionale a tinerilor care traiesc cu HIV/SIDA;
- ✓ Cresterea oportunitatilor de angajare pentru persoanele seropozitive;

SESIUNEA 5. NEVOILE TINERILOR SEROPOZITIVI PRIVIND INTEGRAREA SOCIO-PROFESIONALA A TINERILOR SEROPOZITIVI.

In cadrul acestei sesiuni obiectivul a fost identificarea nevoilor tinerilor seropozitivi privind integrarea socio-profesionala, precum si identificarea modelelor de buna practica in integrarea socio-profesionala a tinerilor infectati cu HIV.

In cadrul grupului de lucru s-a folosit metoda brainstorming facilitatorul adresand participantilor urmatoarele intrebari „ ce se intelege prin nevoi ?", „care sunt nevoile tinerilor care traiesc cu HIV/SIDA?". In urma acestui exercitiu de brainstorming s-au evidentiat 4 categorii de nevoi legate de:

- ✓ Autocunoastere / autoevaluarea;
- ✓ Ce isi doresc tinerii seropozitivi;
- ✓ Invatare si imbunatatire a cunostintelor;

- ✓ Oferta pietei;

Toti participantii grupului au fost de acord ca prin acoperirea acestor categorii de nevoi poate fi facilitata angajarea tinerilor seropozitivi.

Tinerii seropozitivi au identificat urmatoarele nevoi legate de accesul la un loc de munca, si anume:

- ✓ Evaluarea aptitudinilor si a pregatirii educationale a tinerilor seropozitivi ;
- ✓ Capacitatea fizica si intelectuala a tinerilor seropozitivi; in functie de starea lor de sanatate tinerii seropozitivi pot accesa sau nu un loc de munca; de asemenea nivelul de pegatire are o pondere insemnata in accesarea unui loc pe piata muncii, avand in vedere concurenta existenta;
- ✓ Resurse materiale/financiare; pentru a urma o facultate sau un curs de calificare sunt necesare resurse financiare (carti, manuale, abonament la biblioteca etc)
- ✓ Dorinta de a munci, de a se simti util societatii fapt ce are ca rezultat adaptarea/integrarea sociala, lucru deosebit de important pentru orice persoana fie seropozitiva fie seronegativa;
- ✓ Continuarea studiilor- fie studii superioare, fie cursuri de calificare;
- ✓ Locuri de munca stabile si bine platite;
- ✓ Program flexibil, care sa poata permita invoirea pentru vizita medicala necesara ingrijirii starii de sanatate a tinerilor seropozitivi;
- ✓ Posibilitatea de stagii de practica, schimb de experienta, provocari; organizatiile non-guvernamentale si autoritatile pot sprijini in acest sens tinerii seropozitivi;
- ✓ Informarea angajatorilor cu privire la HIV/SIDA (legislatie, prevenire etc);
- ✓ Consiliere si orientare profesionala pentru tinerii seropozitivi in gasirea unui loc de munca; pregatirea si dezvoltarea abilitatilor privind prezentarea la un interviu (CV, tinuta, limbaj verbal si non-verbal, stilul de comunicarea etc); elaborarea unor strategii pentru a face fata interviului de selectie;
- ✓ Posibilitatea de a urma cursuri gratuite prin accesarea de fonduri;
- ✓ Locuri de munca in regim part-time sau specializarea intr-un anumit domeniu;
- ✓ Autodidact – invatarea prin utilizarea internetului sau a altor surse de informare;
- ✓ Adaptarea locului de munca la condiitia de sanatate a tinerilor seropozitivi;
- ✓ Cunoasterea agentiilor de plasare a fortei de munca;

Evaluarea primei zile a Forumului a evidentiat că tinerii au acumulat informații noi, au facut schimb de experiența, au comunicat, s-au implicat si au lucrat in echipe, si si-au dezvoltat o serie de abilitati necesare adaptarii sociale.

În cea de-a doua zi, Forumul a continuat cu sesiunile de lucru 6 si 7, care au fost derulate în paralel. De aceea, participantii au fost împartiti în doua grupuri mai mici, unul dintre ele discutand despre discriminarea la locul de munca si identificarea unor modalitati de combatere, iar celalalt despre rolul retelelor de tineri in combaterea stigmei si discriminarii la locul de munca. Dupa discutiile din cadrul celor 2 grupuri de lucru, tinerii s-au reunit in plen si au împartasit cu restul colegilor principalele puncte de discutie, concluziile si recomandarile.

SESIUNEA NR 6. DISCRIMINAREA TINERILOR SEROPOZITIVI LA LOCUL DE MUNCA.

Obiectivele sesiunii au fost identificarea tipurilor de discriminare (discriminare mascata, discriminare pozitiva) a tinerilor seropozitivi la locul de munca precum si identificarea si stabilirea rolurilor retelelor de tineri seropozitivi in lupta stigmei si discriminarii.

Sesiunea a inceput cu prezentarea cazurilor de discriminare la locul de munca in Olanda. Reprezentatul organizatiei Young Positive a prezentat un posibil instrument numit INDEX care va fi folosit in documentarea cazurilor de discriminare. De asemenea, acest instrument de interviu va fi aplicat de catre intervievatori care vor fi persoane care traiesc cu HIV/SIDA . In prezent acest instrument se afla in faza de pretestare.

Sesiunea a continuat cu prezentarea de catre doi membrii ai retelei de tineri activisti „Luptatorii" a unor cazuri de discriminare intalnite la locul de munca in Romania. Concluziile tinerilor au fost ca in general persoanele seropozitive care se angajeaza sunt nevoite sa nu-si dezvaluie diagnosticul la locul de munca datorita problemei discriminarii. De asemenea, in Romania, desi exista legi care sustin si protejeaza accesul nediscriminatoriu la munca a persoanelor seropozitive, normele metodologice nu sunt aplicate in mod corespunzator.
In finalul sesiunii participantii primului grup au identificat cateva motive pentru care tinerii seropozitivi pot fi discriminati la locul de munca:

- ✓ refuzul angajarii datorita statutului de persoana seropozitiva;
- ✓ in cazul aflarii diagnosticului efectuarea de presiuni asupra persoanei seropozitive la locul de munca;
- ✓ concedierea persoanei seropozitive de catre angajator la aflarea diagnosticului;

Tinerii au identificat si o serie de solutii si modalitati de interventie a retelelor de tineri in cazul discriminarii:

- ✓ acordarea de sprijin pentru documentarea cazurilor de discriminare (marturii, cercetare pentru a vedea daca este incalcare de drept sau nu etc)
- ✓ directionarea tinerilor seropozitivi spre insitutii competente in domeniu juridic cum ar fi : CNCD, CRJ, pentru acordarea de asistenta juridica;
- ✓ activitati de peer-education, de consiliere si orientare, de suport psiho-social cu privire la locul de munca; activitate care ar trebui sa se realizeze in parteneriat cu o institutie publica sau o persoana specializata;
- ✓ activitati de mediere a conflictului – in cazul in care nu s-a produs concedierea;
- ✓ realizarea unui ghid care sa contina o lista cu resurse utile despre drepturi, legislatie precum si o baza de date;
- ✓ activitati de informare asupra drepturilor la nivel intern (ONG-uri) si la nivel extern (sindicate, angajatori, medici), precum si despre drepturile angajatului in calitate de persoana seropozitiva;
- ✓ informare asupra modului de aplicare a legislatiei
- ✓ informatii cu privire la piata muncii (ce locuri de munca există, cum pot fi accesate etc.).

Tinerii adulti reprezinta baza activa a societatii si prin urmare integrarea si adaptarea acestora in sistemul socio-profesional asigura viitorul societatii. Eliminarea barierelor din calea integrarii socio-profesionale a tinerilor seropozitivi devine in prezent o prioritate avand in vedere numarul mare de cazuri (peste 7000) de tineri infectati HIV care se afla la varsta maturizarii si a debutului pe piata de munca.

SESIUNEA NR 7. ROLUL RETELELOR REGIONALE SI NATIONALE IN INTEGRAREA SOCIO-PROFESIONALA A TINERILOR SEROPOZITIVI

Sesiunea a avut drept obiective identificarea rolurilor rețelelor de tineri seropozitivi în integrarea socio-profesionala si conturarea unei strategii regionale pentru integrarea socio-profesionala a tinerilor seropozitivi.
Sesiunea a debutat cu prezentarea situatiei implicarii retelei de tineri seropozitivi din Romania in integrarea socio-profesionala a tinerilor seropozitivi. Prezentarea a fost realizata de catre unul dintre membrii retelei de tineri „Luptatorii" si a constat intr-un rezumat al activitatilor derulate de catre membrii retelei de tineri activisti „Luptatorii". Prezentarea s-a incheiat cu o serie de propuneri pe care membrii retelei doresc sa le indeplineasca pentru a facilita integrarea socio-profesionala a tinerilor seropozitivi, si anume:

- ✓ Asumarea responsabilitatii de catre membrii Retelei pentru atingerea obiectivelor prin urmarea strategiilor propuse, in directia integrarii profesionale si a insertiei sociale;
- ✓ Folosirea abilitatilor acumulate in timp atat pentru punerea lor in practica cat si pentru asigurarea unei traditii de bune practici in domeniul advocacy privind integrarea socio-profesionala;

Participantii din cadrul celui de-al doilea grup au identificat in prima parte, motivele discriminarii tinerilor seropozitivi:

- ✓ Necunoasterea cailor de tansmitere a infectie HIV/SIDA;
- ✓ Instinctul de conservare, teama oamenilor de a nu se imbolnavi fapt care duce la evitarea si chiar respingerea posibilitatii de a relationa cu o persoana seropozitiva;
- ✓ Perceptia celorlalti asupra PLWHA, in sensul ca o persoana seropozitiva nu poate munci la nivelul capacitatii reale datorita bolii;
- ✓ Imaginea „clasica a PLWHA", care sunt asociate cu prostituate, barbati care fac sex cu alti barbati ;
- ✓ Dorinta de a nu se complica, stabilind o relatie cu o persoana infectata HIV/SIDA;

Tinerii au identificat cateva directii de actiune pentru a combate discriminarea tinerilor seropozitivi la locul de munca:

- ✓ Organizarea de intalniri la nivel local in care sa se discute despre impartasirea de informatii, legislatie, experiente;
- ✓ Cursuri de instruire asupra drepturilor universale ale omului, asupra drepturilor PLWHA si monitorizarea acestor drepturi;
- ✓ Realizarea de parteneriate cu CNCD si CRJ pentru prevenirea cazurilor de discriminare; o persoana seropozitiva pentru a ajuta la documentarea cazului de discriminare poate instiinta CNCD si CRJ ca s-a angajat si ca este posibil sa fie discriminata datorita statutului;
- ✓ Activitati de advocacy la nivel local si central; persoana seropozitiva poate sa isi apere drepturile aratandu-i angajatorului legislatia si articolele de lege care reglemeteaza aceste drepturi (ex: conform legii un angajator trebuie sa angajeze 15% persoane cu dizabilitati);
- ✓ Monitorizarea cazurilor de discriminare;

Concret tinerii din retele pentru a combate stigma si discriminarea la locul de munca si-au propus sa:

- ✓ Stabileasca un sistem care sa le permita interventia in caz de discriminare;
- ✓ Realizarea unei brosuri care sa cuprinda experiente, articole de lege care prevad drepturile tinerilor seropozitivi in calitate de angajat si obligatiile angajatorilor; brosura se va adresa atat angajatorilor cat si viitorilor angajati; ea va fi distribuita in ONG-uri, la targurile de locuri de munca, la intalnirile cu angajatorii;
- ✓ Actiuni de informare a tinerilor seropozitivi prin directionarea acestora catre programe educationale si cursuri de pregatire profesionala;
- ✓ Rezervarea unui loc in cadrul revistei „Pozitiv" care se va edita semestrial; fie pentru publicarea unui articol despre legisaltia muncii, fie pentru un anunt de angajare pentru tinerii seropozitivi etc
- ✓ Colaborarea cu retele de tineri din alte tari, care sa ajute la stabilirea unui sistem de monitorizare prin feed-back-ul dat;
- ✓ Realizarea unor videoclipuri si a unor emisiuni radio care sa fie difuzate in mass-media; completarea ghidului cu actiunile mass-mediei; monitorizarea impactului campaniei;
- ✓ Folosirea evenimentului – Forumul tinerilor seropozitivi, pentru a deschide subiectul „integrarii sociale"

La finalul forumului tinerii au fost invitati de catre facilitator sa participe la un joc. Fiecare participant a fost rugat sa deseneze un chip care sa exprime sentimentele sale față de ceea ce s-a discutat/întâmplat la acest forum. Pentru o mai bună exprimare, tinerii au putut adăuga (dacă doreau) un scurt mesaj sub chipul desenat. Astfel, in urma acestui joc al carui scop a fost pe de o parte crearea unei atmosfere destinse, optimiste pentru încheierea evenimentului, iar pe de altă parte evaluarea forumului, se pot desprinde urmatoarele mesaje scrise de catre tineri:

- ✓ *„Bucurie, oboseala si am invatat ceva nou"*
- ✓ *„Smile to the future – comunicare, optimism"*

- ✓ *„Stay strong”*
- ✓ *„Am aflat lucruri noi si folositoare, ne-am implicat cu totii si am gasit solutii”*
- ✓ *„Optimism, flexibilitate si am vazut ca exista sanse sa reusim sa schimbam ceva”*
- ✓ *”Comunicare, schimb de experienta si stabilirea de relatii”*

CONCLUZIILE FORUMULUI TINERILOR SEROPOZITIVI 2007

Tinerii si-au manifestat dorinta ca astfel de activitati sa continue si in viitor. Toti tinerii au apreciat posibilitatea de a participa la acest forum fiind incantati de tema evenimentului deoarece majoritatea se afla la varsta maturitatii iar integrarea socio-profesionala ii priveste in mod direct.

Metodele folosite de catre facilitatori au fost interactive, astfel incat toti participantii au fost implicati in activitatile forumului. Jocurile aplicate au creat buna dispozitie intre participanti dand nastere la o atmosfera primitoare si armonioasa. Participantii si-au exprimat ideile in mod liber, au fost creativi, deschisi, au lucrat in grupuri colaborand si cu ceilalti invitati straini. Tinerii au demonstrat un inalt grad de maturitate in gandire pentru stadiul de varsta la care se afla precum si de o mare capacitate de analiza si sinteza a informatiilor cu care s-a lucrat in cadrul forumului.

Tinerii au dovedit inca o data ca doresc sa se implice in lupta impotriva HIV/SIDA iar de aceasta data cu accent in directia cresterii gradului de integrare socio-profesionala a tinerilor seropozitivi din Romania. Ei au incredere in ei, in valorile care ii reprezinta si in misiunea lor de aparare si promovare a drepturilor PLWHA. Viziunea lor este de a deveni o retea recunoscuta la nivel international si un actor important care sa contribuie la raspunsul regional HIV/SIDA atat in ceea ce priveste accesul la servici psiho-sociale si medicale cat si in ceea ce priveste facilitarea integrarii socio-profesionale a PLWHA.

Impresiile tineriilor cu privire la eveniment au fost:

- ✓ *„Am constientizat ca persoanele seropozitive pot avea un loc de munca, iar campul muncii creeaza restricti doar pentru job-urile care prezinta un potential pericol in transmiterea infectiei”*
- ✓ *„Am primit informatii despre legislatie cu privire la accesarea unui loc de munca”;*
- ✓ *„Mi-am format o imagine de ansamblu despre situatia pe HIV/SIDA si din tarile care au participat la acest eveniment”;*
- ✓ *„Am identificat piedicile care apar in incercarea ocuparii unui loc de munca”;*
- ✓ *„M-a incantat faptul ca am putut elabora idei pentru a inlatura excluderea persoanelor seropozitive de la locul de munca”;*
- ✓ *„Mi-a placut foarte mult ca am putut discuta si schimba experiente cu invitatii din strainatate”*
- ✓ *„Mi-a facut placere sa particip la forum deoarece am dobandit multe informatii despre accesarea de catre persoanele seropozitive a unui loc de munca”*
- ✓ *„Am aflat ca si in alte tari persoanele seropozitive se confrunta cu aceasi problema – discriminarea”;*
- ✓ *„Forumul de anul acesta a fost unul constructiv si o experienta placuta pentru toti. Pe langa faptul ca am lamurit si identificat anumite probleme legate de intregrarea socio-profesionala a tinerilor seropozitivi am avut ocazia sa facem schimb de*

experiente si sa gasim o rezolvare a problemelor alaturi de invitatii nostri din alte tari".

- ✓ *"Discutiile interactive din timpul forumui si prezentarile cazurilor de discriminare ne-au ajuta sa intelegem unde se afla problema dar tot odata cazurile de success ale tinerilor seropozitivi ne-au oferit si un raspuns."*
- ✓ *"Am reusit impreuna sa facem inca un pas spre combaterea discrimnarii si speram ca toate planurile si ideile ce au fost dezvoltate in cadrul acestui forum sa prinda viata". RTAL are o misiune si cu pasi marunti dar siguri si-o indeplineste."*
- ✓ *"Youth Consultation 2007 a fost unul dintre acesti pasi si speram ca acest forum sa devina o traditie iar Reteaua LUPTATORII va face parte din ea pentru ca are puterea sa lupte cu timpul care va schimba totul."*

La finalul Forumului tinerii au generat o serie de recomandări privind activitatile lor viitoare:

- ✓ genul de astfel de activitati ar trebui sa continue si pe alte subiecte importane pentru persoanele seropozitive;
- ✓ invitarea mai multor tineri seropozitivi din diferite „colturi" ale tarii, precum si din alte tari;
- ✓ punerea in practica a celor discutate in cadrul grupurilor de lucru, astfel incat reteaua de tineri sa devina mai vizibila si totodata mai puternica;
- ✓ organizarea Forumului sau a unor schimburi de experiență similare si in alte tari cum ar fi :Turcia, Tunisia, Croatia, sau Olanda;
- ✓ colaborarea cu reprezentatii retelelor de tineri din tarile invitate, în cadrul unor proiecte concrete;
- ✓ identificarea resurselor locale (organizații neguvernamentale sau institutții guvernamentale, mass-media, jurişti etc) care să ajute la documentarea cazurilor de discriminare la locul de muncă;
- ✓ crearea unei baze de date cu cazurile de discriminare (anonimat) care apoi să poată fi utilizată ca şi instrument de lucru în evenimentele de tip advocacy, în instanță etc.;
- ✓ realizarea unui ghid practic adresat tinerilor seropozitivi care să conțină informații utile despre legislația existentă, desptre cum se poate documenta un caz de discriminare, despre resursele existente care pot di accesate în astfel de cazuri etc.;
- ✓ colaborarea cu anumite personalități (ex. Ambasadorul Bunăvoinței al UNICEF) pentru a participa la evenimente de tip advocacy şi pentru a transmite mesaje antidiscriminare către comunitate.

Multumim celor care s-au implicat alaturi de organizatori pentru a face din aceasta intalnire un adevarat FORUM. Profesionalismul de care au dat dovada in facilitarea discutiilor, moderarea grupurilor de lucru si in a impartasi experienta lor in domeniul HIV/SIDA au facut ca rezultatele sa intreaca chiar si asteptarile organizatorilor.